

Yaprak düşerken neler olur?

Sonbaharda yaprakların birer birer döküldüğünü görürüz ve çoğu zaman “basit bir olay” deyip geçeriz. Hâlbuki bir yaprağın dalından kopup yere düşmesi, onun ilkbaharda yaratılması kadar ince, hesaplı ve kanunlara bağlı sayısız biyokimyasal sürecin neticesidir.

Bitki fizyolojisinde “**absisyon**” denilen bu hadise, başlı başına bir ilim konusudur. Mevsim değişip günler kısaldığında, sıcaklık düştüğünde yapraktaki hormon dengesi değişir. Büyümeyi teşvik eden oksin ve sitokin azalırken; absisik asit ve etilen gibi engelleyici hormonlar artmaya başlar. İşte bu değişim, yaprağın kaderini yazan sürecin başlangıcıdır.

Bir yaprak öyle “kendi kendine” düşmez.

Önce ağaç, günlerin kısaldığını fark eder. Yaprakta bazı maddeler azalır, bazıları artar. Yeşil rengini veren yapı parçalanır. Yaprak sararır.

Sonra ağaç, yapraktaki bütün faydalı maddeleri geri çeker. Hiçbir şeyi israf etmez hepsini kökte ve gövdede saklar.

Ardından yaprağın sapında özel bir “kopma noktası” hazırlanır. Bağlantılar yavaş yavaş gevşetilir. En sonunda küçücük bir rüzgâr... Ve yaprak düşer. Ne erken, ne geç; tam vaktinde.

Yere düşünce de iş bitmez. İçindeki son kalıntılar toprağa karışır, gübre olur. Ağaçta kalan yara anında kapatılır. Su kaybı engellenir, zarar önlenir. **İsraf yok, başıboşluk yok, ihmal yok.**

Şimdi Düşünelim

Bu olayda:

- **Zamanlama var** (tam sonbaharda başlıyor)
- **Plan var** (önce geri dönüşüm yapılıyor)
- **Tasarruf var** (hiçbir şey boşa gitmiyor)
- **Koruma var** (kopan yer hemen kapatılıyor)

Bu kadar planlı bir iş “tesadüf” olabilir mi? Kör bir tabiat böyle hesap yapabilir mi? Şuursuz maddeler “israf etmeyelim, saklayalım” diyebilir mi?

Bir yaprak bile:

- Ne zaman düşeceğini biliyor gibi hareket ediyor
- İçindeki ziyan etmiyor

- Kendini kontrollü şekilde bırakıyor

Bu kadar **şuurlu gibi görünen bir işi**, şuursuz sebeplere vermek akıl kârı mı? Bunlar; kör ve şuursuz sebeplerin değil, **ilmin, iradenin, kudretin ve hayatın açık tezahürleridir.**

Ya bu işleri ağaç yapıyor diyeceksin — ki o zaman ağacı, farkında olmadan **her şeyi bilen ve yöneten bir varlık** hâline getiriyorsun...

Ya da diyeceksin ki: Bu ağaçta görünen ilim, irade ve düzen; **ona ait değil, onda tecelli eden bir hakikattir.** Ortası yok. Ya ağacı ilahlaştırırsın, ya da o ağaçta görünen sanatı, **gerçek sahibine verirsin.**

“Bunların hiçbirine tesadüf diyemezsin” sözü boş bir iddia değil; çünkü **tesadüf** dediğin şey, **sebepsiz, plansız, ölçüsüz ve hedefsiz** demektir. Hâlbuki burada gördüğün şey bunun tam tersidir.

- Tesadüf; ne zaman olacağını bilmez. Ama burada **tam mevsiminde başlayan bir süreç** var.
- Tesadüf; ölçü koyamaz. Ama burada **milim şaşmayan bir denge** var.
- Tesadüf; plan yapamaz. Ama burada **adım adım işleyen bir program** var.
- Tesadüf; tasarruf edemez. Ama burada **zerreyi bile israf etmeyen bir geri dönüşüm** var.
- Tesadüf; koruyamaz. Ama burada **kendini savunan ve kapatan bir sistem** var.

Eğer buna rağmen hâlâ “tesadüf” diyorsan, aslında hiçbir şey açıklamıyorsun. Sadece **bilmediğin şeyi isim değiştirerek örtüyorsun.**

Ey insan...Bir yaprağın düşüşünde bile: İlmi görmüyorsan, hikmeti fark etmiyorsan, nizamı inkâr ediyorsan problem kâinatta değil... **Bakışında.**